

Pridajte sa alebo sa poddajte. Testy, rúška, manuály, podania...

- CZ24 News | 20. dubna 2021

SLOVENSKO: Ministerstvo školstva zase vydalo x-té usmernenia k otváraní škôl, ktoré už mali byť dávno otvorené, keďže dôsledky ročného vysedávania doma sú dlhodobo veľmi závažné.

Zbežne som si tieto inštrukcie pozrel.

Zaviedli tzv. adaptačný proces, čo sa dá, samozrejme, chápať, lebo veľa kolegov – učiteľov nám robí hanbu a isto sa pustia do detí a zavalia ich písomkami, skúškami a známkováním. Máme s takými bezprostredné skúsenosti.

Mám však pocit, že dokumenty sú príliš psychologizované, akoby sme sa mali stať terapeutmi, akoby sme nevedeli, ako s nimi komunikovať po návrate do škôl, hoci súčasťou pedagogického štúdia sú aj psychologické disciplíny. Ale tak, máme riaditeľku ŠPÚ psychologičku a pripomenúť si psychologické metódy nikomu neublíži. Ale nezmysly typu meniť rozvrh na psychoseansy, dávať samé triednické hodiny a dokonca toto všetko zapisovať do triednych kníh, aby bola inšpekcia uspokojená, je neprimeraný zásah do kompetencií školy, ktorej zase pribudnú byrokratické povinnosti. Napr. zmena rozvrhu – to nie je len tak. O to smutnejšie to je, že súčasné vedenie ministerstva vyznáva slobodu. Ich kroky však k posilneniu kompetencií škôl nesmerujú, naopak, hádžu sa úlohy, ktoré sú zásahom do riadenia školy tak, že zodpovednosť nie je na úradoch, ale na školách. Normálna škola určite nedovolí po návrate grilovanie žiakov. A tie nenormálne nech sa riešia, nech podliehajú nekompromisnej kontrole.

Síce nechápem kadenciu v ich prekrásne ilustrovaných manuáloch ako záväznú, no vieme, že submisívne školy každú vetu ministerstva berú ako rozkaz a premotivovaní riaditelia či učitelia v snahe byť pápežskejší ako pápež všetko doslova plnia aj za cenu sekírovania celej komunity školy. Aj preto by sa mali ministerskí pracovníci dôkladne ponárať do textov, ktoré vyplývajú. To by však museli mať aspoň minimálnu empatiu k realite v školách a rodinách.

Prečo konečne úradníci či politici nenapíšu jednoduchý, konkrétny a zrozumiteľný text. Isto, môžu v ňom aj prikazovať, lebo niektoré veci treba striktne vyžadovať od kolegov, čo drtia deti i rodičov. A treba dávať aj jednoznačnejšie pokyny, aby si ich kadekto v okolí školy nevysvetľoval po svojom. Takýto dokument po návrate do škôl by mohol vyzeráť v náznakoch takto (je to len rýchly náčrt, ale stranu by nepresiahol):

1. Prvý týždeň po návrate do škôl neskúšať, ale analyzovať nedostatky vo vedomostiach a realizovať so žiakmi diskusie a pedagogicko-psychologické aktivity v spojení s vyučovaným predmetom, s jeho témami.
2. Prvý týždeň po nástupe do škôl preberať témy po častiach, nie po veľkých tematických celkoch presahujúcich 300 znakov. Po týždni možno prejsť aj k tematickým blokom.
3. Riadiť sa prezenčným rozvrhom hodín. Predmety, ktoré sa nemôžu vyučovať, venovať pedagogicko-psychologickým aktivitám do času, kým sa budú znova vyučovať. V prípade potreby môže riaditeľ školy prvé dva týždne po návrate do škôl skrátiť vyučovanie o 1 - 2 vyučovacie hodiny. Zdôvodnenie skrátenia vyučovania stačí uviesť v triednej knihe.
4. Prvý týždeň neznámkovať, možno využiť motivačné a ústne hodnotenie.
5. Do triednej knihy zapisovať podľa školských vzdelávacích programom. K témam doplniť nadpredmetové aktivity slúžiace na adaptáciu (napr. román Dva roky prázdnin – ako efektívne využiť voľný čas – diskusia s aktivitami).
6. Uprednostniť prvé dva týždne po nástupe do škôl dialóg so žiakmi, komunikáciu, ústne formy skúšania. V rámci možností realizovať vyučovanie vonku.

Prečo to takto nejako nemôže byť vždy? Jednoducho, stručne, výstižne? Nadviazať na zavedené veci, presne vymedziť, čo treba robiť a nevymýšľať kadejaké hlúposti. Ak sa niečo zanedbá, potom sa treba obrátiť na kontrolné inštitúcie. A nie tak, že si niečo úradníci zavedú a vyhrážajú sa, že to bude inšpekcia kontrolovať. Pričom sa zabúda na to, že na papieri nie je aj tak realita, koná sa inak, pretože škola je papierovo neuchopiteľná inštitúcia. Treba umožniť školám ľahko a elegantne nadviazať na to, čo je dané a neumožniť im také konanie, ktoré by poškodilo žiakov, rodičov, učiteľov. Zmeniť rozvrh v prospech psychologických aktivít absolútne nikomu nepomôže a sotva sa dá očakávať, že sa niekto od pondelka stane psychológom či mentorom. Ale dá sa to pekne prepojiť s bežným fungovaním škôl. Metódy na prácu so žiakmi v rôznych situáciách nájdeme v knihách, na internete a pamätáme si ich z vysokoškolského štúdia. Určite treba kontrolovať učiteľov, čo chcú hneď skúšať, známkovať a preťažovať žiakom (hoci podľa metodických pokynov stačia dve známky za polrok). Nie obťažovať učiteľov tým, že ich budú postihovať za to, že nezapíšu do triednej knihy výraz typu relaxačné cvičenie. Keby sa takto normálne a rozumne vydávali ministerské texty, bolo by čas na ozaj vážne problémy v školstve a na ponúkanie citlivejších postupov v epidemiologickej situácii.

Situácia počas covidu je vážnym klinom medzi školami, rodičmi, ale aj medzi žiakmi, ktorí naozaj vnímajú to, čo sa deje a už aj v pomerne nízkom veku majú svoj názor. Na toto treba manuály! To však ľudia odtrhnutí od reality ignorujú. Najzreteľnejším klinom v komunitách škôl je testovanie a nosenie respirátorov (rúšok). A nesúdme ľudí! Každý z nás má dôvod na to, prečo je proti, prečo je za to. A z veľkej miery sú to veľmi rozumné dôvody.

Asi budeme raritou v tom, že biologický materiál v rámci testovania detí odoberajú nezdravotníci (!), teda pedagogickí zamestnanci školy. Isto, asistencia pri testovaní je na báze dobrovolnosti. Viem aj to, že vedenia škôl to riešia aj tak, že radšej testuje riaditeľ a zástupca, aby nemuseli prosiť

zamestnancov. Niektorí sa, naopak, priam sami ponúknu a nechajú sa zneužiť. Tak či tak, na testovanie žiakov budú využití laici s bežnými ochrannými prostriedkami, v uzavretom priestore, kým na celoplošných testovaniach sa kreovali viac-menej ambulantné podmienky. Pri takomto nezmysle, ktorý snáď ani z hľadiska medzinárodného práva nie je možný, je viacero rizík: Nákaza zamestnancov laicky vykonávajúcich testovania, ale aj nákaza žiakov. Veď si len spojte rovnicu žiaci + kloktanie + aerosóly. A nemusí ísť iba o covid. Ak si niekto myslí, že kloktanie stoviek detí bude prebiehať ľahko ako umývanie zubov ráno v kúpeľni, nepozná vôbec realitu školy, jej podmienky a hlavne nepozná žiakov, ktorí aj pri najbežnejších úkonoch sú nepredvídateľní a nedajú sa viesť ako vojaci. Nieto pri testovaní, kde ozaj musí byť zvýšená bezpečnosť a pozornosť. Ale tak, zvykli sme si, hodí sa všetko na školy, na ich úkor sa ušetrí peniaze, ba nájdú sa zamestnanci škôl, ktorí s radosťou testovanie odmoderujú. Ale pozrime sa na tie všelijaké opatrenia od jari 2020. Prísne, tvrdé a nekompromisné. A v škole zrazu neplatia? Učitelia sú imúnni? Alebo sa vie, že sa im dá nakladať čoraz viac? Som presvedčený, že pri ústnom kloktaní je úplne rovnaké riziko ako trebárs pri nedodržiavaní odstupov niekde na proteste. Teda úplne otvorene a priamo sa tu obetávajú zamestnanci škôl a ohrozujú žiaci. Ak teda pripúšťame, že corona tu je. No opatrenie v rámci kloktania sú také, akoby tu nebola. Teda priamo a protizákonne sú ohrození vykonávajúci zamestnanci, deti a nepriamo rodičia. A opakujem, biologický materiál preberajú laici! To už rovno môžu ísť zamestnanci škôl robiť zdravotné sestry.

Druhá téma, ktorú s ľahkosťou peria nariadilo ministerstvo, samozrejme na príkaz isto nie apolitickej epidemiologickej komisie či hygieny, sú rúška či respirátory, teda zahatanie dýchacích ciest prekážkou. Mať ich celý deň v škole. Či zamestnanci školy, či žiaci. Áno, mudrlanti vravia, že lekári to bežne nosia. Tak po prvé sú dospelí, po druhé majú rúška z vysoko kvalitných materiálov, po tretie ich často menia, majú v nemocniciach dostatočné zásoby a v normálnych časoch ich určite nenosia celý deň (a nerozprávajú v nich prúdom niekoľkohodinovej reči) ako ich dnes nosia predavači, robotníci v továrňach či učitelia. Nebudem polemizovať o účinnosti rúška, sú rôzne názory na to. Ale držať učiteľa, čo celý deň rôznym triedam hovorí nahlas a tým hlbšie dýcha, to bez polemiky hraničí so zdravým rozumom, ale aj s obmedzovaním zdravia a životného štýlu. Osobne nemám nejaký vážny problém dať si rúško počas niekoľkominútovej návštevy obchodu. Ale aj keď je moje zdravie vo veľmi dobrom stave, pri dlhodobom nosení pokrytia tváre a pri rečnení zároveň sa mi krúti hlava a mám mdloby, čo nemávam ani pri zmene počasia. Lekári mi však výnimku nedajú, som zdravý ako ryba – klop, klop. Opakujem pre mudrlantov: fakt nie som tintítko, čo ho rozhodí každá boliestka. A onedlho nastupujem do práce, tak sa teším sa svoju výkonnosť pri neludských a protiprávných opatreniach. Zaujímavé, že rôzne televízne relácie v pohode fungujú bez rúšok. A čo nás s nimi spája? Intenzívna ústna komunikácia. Ale my sme v rúškach...

A čo tie deti? A je úplne jedno, v ktorom veku. Celé vyučovanie s rúškami... Ja som dospelý, dajme tomu, že viem, čo robiť, aby som ozaj nezamdlel. Ale čo ony? Vieme dobre, že sú čoraz viac zraniteľné, chorľavé a nebezpečné celodňové nosenie rúšok im môže ozaj vyvolať rôzne problémy. Kto tomu neverí, ani netuší, čo všetko deti dokážu v škole zažívať a prežívať, čo nimi môže otriasť. Nehovoriac o tom najzákladnejšom poznatku, že sa má dýchať čerstvý vzduch a nie oxid uhličitý. Odkiaľ to mám? Z konšpirácií, však? To si povedia mudrlanti a nekritickí uctievači aj tých najhlúpejších opatrení. Mám to z biológie, vedy, ktorú sa učíme od 2. stupňa základnej školy. Prečo sa asi hovorí, že pri strese, triaške, nepokoji sa máme niekoľkokrát zhlboka nadýchnuť?

A ďalší aspekt je materiál prekrytia. Je ozaj nezávadný? Podľa niekoľkých názorov odborníkov sa hovorí, že sa z nich uvoľňujú rôzne čiastočky. Dokonca niektoré aj nebezpečné. Okrem toho, môžeme veriť tomu, čo sa predáva v rôznych covidomatoch či reťazcoch pri tých podozrivo nízkych cenách? Nie každý si kupuje rúško/respirátor v lekárni. A ak, naozaj si ho meníme každé 2-3 hodiny? Majú ľudia na to len tak si kupovať stovky rúšok či respirátorov. A ak to všetko je slabý argument, vieme si vôbec predstaviť, čo po vyučovacej hodine bude na rúšku, ktoré funguje ako cedník a lapač čiastok, nalepené? Čo po hodine, po piatich minútach... Občas sa dá dole, deti sa najedia, napijú a zvyšky

potravín sú už na rúšku, kde zahnívajú, kysnú... Nehovoriac o tom, že sa žiaci rúšok dotýkajú, naprávajú si ich a možno si ich budú vymieňať či pokladať na bakteriologické plochy. Nie naschvál, ale sú to deti! A takéto narábanie s vecami, ako už dávno vieme, je veľmi vďačné na prenášanie rôznych vírusov, nie iba covidu. Ja to možno tak lekárske vysvetliť neviem, ale bežné zákonitosti fyziky a biológie mi hovoria, že toto opatrenie, ktorým je dlhodobé nosenie pokrytia tváre, je viac nebezpečné ako užitočné. Rovnako ako to nešťastné testovanie. Takže nás čaká ďalšia rarita: Komunikovať čo najhlasnejšie a najzreteľnejšie, zároveň dýchať, a to počas celého dňa, cez kus ktovieakej handry, ktorá nemusí byť taká účinná, ako sa traduje alebo ako sa informácie výrobcu o výrobku tvára.

Podme do extrému: Ak niekto ozaj zamdlie, vyháďže sa, dostane záchvat z nízkeho prísunu vzduchu, kto bude vinný? A ak niekto zamdlie tak, že sa udrie o stenu, podlahu a bude mať následky? Samozrejme, škola to zaplatí v rámci poistenia či úrazu v práci. Ale nezaplatia to tí, ktorí bez štipky znalosti žiakov a škôl rozhodli, aby sme ohrozovali svoj život v mene ochrany života, ktorá sa dá riešiť úplne inak, citlivejšie, racionálnejšie a možno účinnejšie. Super, možno neochoriem na covid, no užieniem si niečo iné... Ani toto ministerský manuál nerieši.

Asi nepoviem žiadnu novinku, že takéto zmýšľanie má stále väčšia časť komunit škôl. Žiaľ alebo chvalabohu, máme veľmi veľa informácií, ktoré otvárajú strach. Aj zdanlivo lživé informácie sa postupne stávajú pravdou. No i keď vidíme, aké sú nelogické a nebezpečné opatrenia od vlády, veľa toho spraviť nemôžeme. Rodičia musia ísť do práce, žiaci potrebujú školu, učitelia sa boja o svoju prácu, riaditelia o funkciu. V takejto situácii by sme nedobrovolne (niektorí aj dobrovolne) prijali aj opatrenie vyháňať choroby šamanskými rituálmi s obojkom na krku.

Mnohí rodičia to chcú riešiť vyvolávaním konfliktu so školami alebo podávaním trestných oznámení na riaditeľov. I keď máme riaditeľov i učiteľov, ktorí k opatreniam pristúpia diktátorsky, budú hučať po žiakoch a nedovolia im chytiť sa ani samých seba, máme tu aj normálnych riaditeľov, ktorí ozaj nemôžu pohnúť s touto situáciou, hoci sú presvedčení, že sa realizujú sprostosti. Ak opatrenie odignorujú, prídu o miesto alebo im môžu úrady znepríjemniť život. A môžu ich aj bonznúť vyznávači opatrení. Ak zase naplnia nariadenia, ako im to tlačí do hlavy ministerstvo a iné úrady, znepríatelia si niektorých rodičov. Sám by som nevedel, čo mám spraviť v tejto situácii na mieste riaditeľa. Asi by som to riešil komunikáciou. Ale môže sa objaviť niekto, kto sa postaví do silnej opozície a slová, argumenty nepomôžu.

Dávať sťažnosti a trestné oznámenia na školy je strata času, školy sú len vykonávačmi, žiaľ, riaditeľ v demokracii na Slovensku nemá vlastnú vôľu. Trestné oznámenia treba podať na tých, čo tieto nariadenia vymysleli, požadujú ich, hoci ich zbabelo hodili na školy a zriaďovateľov. Preto treba mieriť právne protikroky voči vláde, ministerstvu školstva a hygiene, aby oni pocítili zodpovednosť za svoje konanie. A čím viac ľudí sa ozve, tým je väčšia šanca.

Manuál ministerstva ani nerieši to, čo bude s deťmi, ktorých rodičia odmietajú pristúpiť na nebezpečnú hru vládnych opatrení a nechajú deti doma. Je hlúpe a cynické povedať, že nástup do školy je dobrovoľný, no zároveň povedať, že rodičia majú zodpovednosť za deti, ktoré zostávajú doma, teda nechajú sa bez dozerania na ich vzdelávanie, resp. sa preniesie zodpovednosť na rodičov, pedagogických laikov. Odporúčal by som školám, aby sa postarali aj o deti, ktoré nepodľahnú štátnemu nátlaku. Je to nadpráca, ale dobrý riaditeľ ju vie v primeranej miere naplánovať a perspektívne odmeniť. Stačí sedliacky rozum, strednú cestu a komunikáciu. Pozor, tie deti, čo zostanú doma, sú a zostanú vašimi žiakmi aj v prípade, že ich rodičia využili svoje právo rozhodnúť sa, hoci právo v poslednom roku je na Slovensku relatívnym pojmom. Prečo by sme sa mali k takýmto žiakom správať ako k takým, za ktorých nezodpovedáme. Slušná škola sa postará o ich dištančné vzdelávanie. A môže zároveň s celou komunitou tlačiť na eliminovanie neludských opatrení.

Manuál od MŠ by mal motivovať aj k tomu, aby školy žiakom, ktorých rodičia nesúhlasia s takýmito podmienkami, pomáhali pokračovať v dištančnom vzdelávaní (aj za adekvátnu odmenu za túto nadprácu). Malo by písať apolitické manuály, nie podprahovú propagandu. Veď sa sami politici hlásia k tomu, že testovanie je dobrovoľné... Akoby nás mali za negramotných. Situácia je ozaj taká, že mnoho slušných, vzdelaných a rozhladených rodičov, odborníkov, zdravotníkov má vážne a opodstatnené obavy z umiestnenia detí v školách, kde sa kloktá a hodiny sa držia zakryté DÝCHACIE cesty.

Rečenia však už bolo dosť. Mnohí ľudia mi píšu, čo sa dá s tým robiť. Jedna cesta je masový odpor, ale dobre vieme, že národ sa dokáže zjednotiť veľmi výnimočne a málokedy vie ťahať za jeden špagát. A bojí sa, lebo je združovanie sa zakázané... Druhá cesta je podávať sťažnosti, trestné oznámenia, podania na súdy a pod. Ale nie na školy! Školy, samosprávy, úrady sú rovnakými rukojemníkmi, ako sú žiaci, rodičia, predavači či iné zamestnania.

Preto sme sa s Adrianou Kráľovou, pôvodným povolaním učiteľkou a neúnavnou aktivistkou, rozhodli podať trestné oznámenie ako nepolitickí, nezávislí a konštruktívne kritickí občania v súvislosti so život ohrozujúcimi opatreniami. Ak sa nebojíte, ste aktívny a máte podobný názor ako my, ozvite sa mi čo najrýchlejšie na nižšie uvedené kontakty. Trestné oznámenie napíšem ja a podám ho na Generálnu prokuratúru. Keď tam bude viac podpísaných, tak to má, prirodzene, väčšiu silu. Ak nie, podám to za seba ako človeka, ktorému chcú priamo ohroziť zdravie. Treba však povedať, že právnych podaní pribúda. Zrealizovalo sa zaslanie sťažnosti na súd v Haagu. Adriane Kráľovej sa zas podarilo nazbierať prostriedky na právnikov v priebehu jedného dňa od rodičov i učiteľov na podanie na Európsky súd pre ľudské práva ohľadne prezenčného vyučovania bez podmienok. Toto je spôsob, ako sa vzpriečiť nekompetentným rozhodnutiam a teraz nehovorím iba o opatreniach. Pozrite si, ako rýchlo po tlaku ľudí prehodnocujú nenormálne zákony a nariadenia.

A je tu ešte jedna možnosť, ako konať: mlčať, nič nepodporiť a frflať v kuloároch.

Netreba báť využívať svoje možnosti, ktoré neporušujú žiadne nariadenia. A možnosti sú. Vôbec nejde o boj proti opatreniam, to nie. Ale proti nariadeniam, ktoré sú politické, neodborné, v rozpore s legislatívou a preukázateľne škodia zdraviu. Hoci by mohli byť iné a možno účinnejšie...

Autori: PhDr. Ján Papuga, PhD. a Mgr. Adriana Kráľová

Zdroj: <https://zemavek.sk>